

І. Д. Гамкало

Гмиря Борис Романович

ГМИРЯ Борис Романович (23. 07(05. 08). 1903, м. Лебедин, нині Сум. обл. – 01. 08. 1969, Київ) – співак (бас-кантанте). Чоловік [В. Гмирі-Нові](#). Народний артист СРСР (1951). Сталінська премія (1952). 2-а премія Всесоюз. конкурсу вокалістів у Москві (1939). Державні нагороди СРСР. Закін. Харків. інж.-буд. інститут (1935), Харків. консерваторію (1939; кл. [П. Голубєва](#)). Соліст Харків. (1936–39, 1941–42), Полтав. (1942–43), Київ. (1939–41, 1944–57) театрів опери та балету. Як опер. і камер. співак гастролював у містах України, Росії, Білорусі, Чехії, Словаччини, Польщі, Болгарії, Угорщини, Китаю, країнах Балтії. Рідкісного тембрал. багатства та краси голос, першокласна вокал. школа, витончена техніка разом з глибокою музикальністю, висока виконав. культура та артистизм дали йому можливість створити на опер. сцені яскраві та неповторні образи. Глибоким психологізмом, осмисленістю та викінченістю деталей і нюансів муз. фактури та літ. тексту, тонким відчуттям стилю відзначається виконання камер. репертуару, до якого увійшли вокал. цикли на сл. Т. Шевченка, «Зимова подорож» Ф. Шуберта, «Перські пісні» А. Рубінштейна, «Пісні й танці смерті» М. Мусоргського, «П'ять романсів» на сл. Є. Долматовського, Д. Шостаковича, романси Р. Шуманна, Е. Гріґа, М. Лисенка, О. Даргомижського, П. Чайковського, С. Рахманінова, К. Стеценка, Я. Степового, М. Вериківського, українські народні пісні та романси. Записав на 200 платівках бл. 600 творів, серед них – партії в операх «Богдан Хмельницький» К. Данькевича, «Царева наречена» М. Римського-Корсакова. Автор низки статей з питань вокал. мистецтва. Багатогранна творча діяльність Г. мала значний вплив на укр. вокал. культуру і стала одним з найбільших надбань світ. опер. і камер. виконавства серед. 20 ст. У Києві на будинку, де 1951–69 мешкав співак (Хрещатик, № 15), 1973 відкрито мемор. дошку з його портрет. зображенням (скульптор І. Кавалерідзе, арх. А. Ігнащенко). Тут відкрито мемор. музей-квартиру та організовано міжнар. фонд ім. Г. У Лебедині при Будинку культури засн. музей-кімнату Г. 2004 в Києві відбувся Міжнар. конкурс співаків ім.

Г.

Основні партії

Тарас Бульба (однойм. опера М. Лисенка), Трохим («Наймичка» М. Вериківського; однойм. фільм-опера, 1963, Київ. кіностудія худож. фільмів ім. О. Довженка), Кривоніс («Богдан Хмельницький» К. Данькевича, 1-е виконання – 1951, 2-а ред. – 1953), Тихон («Зоря над Двиною» Ю. Мейтуса, 1-е виконання – 1955), Рушак («Милана» Г. Майбороди, 1-е виконання – 1957), Борис Годунов (однойм. опера М. Мусоргського), Руслан, Сусанін («Руслан і Людмила», «Життя за царя» М. Глінки), Кочубей, Томський («Мазепа», «Пікова дама» П. Чайковського), Мельник («Русалка» О. Даргомижського), Собакін («Царева наречена» М. Римського-Корсакова), Галицький («Князь Ігор» О. Бородіна), Мефістофель («Фауст» Ш. Гуно), Нілаканта («Лакме» Л. Деліба).

Рекомендована література

1. Кириченко Т. О. Борис Романович Гмиря. К., 1958;
2. Голубев П. В. Б. Р. Гмыря: Зап. педагога. Москва, 1959;
3. Борис Гмиря. Статті. Листи. Спогади. К., 1975;
4. Архімович Л. Борис Гмиря (в оперному репертуарі). К., 1981;
5. Борис Гмыря. Статті. Дневники. Письма. Воспоминания. Москва, 1988.

Бібліографічний опис:

Гмиря Борис Романович / І. Д. Гамкало // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-30582>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).